

کاتتر (لوله) همودیالیز چیست؟

لوله مورد استفاده برای دیالیز معمولاً یک کاتتر تونلی است زیر پوست قرار داده می شود. کاتترها (لوله) عموماً برای شرایط اورژانس و دوره های کوتاه مدت (تا 3 هفته) استفاده می شوند. اما در شرایط زیر می توان بیشتر از سه هفته از کاتتر برای دیالیز استفاده کرد.

- زمانی که فیستول یا گرافت شریانی وریدی ایجاد شده اما هنوز برای استفاده آماده نیست.

- زمانی که راه دیگری برای دسترسی دائمی عروقی وجود ندارد برای مثال، وقتی عروق خونی بیمار به اندازه کافی برای ایجاد فیستول یا گرافت قوی و مناسب نیستند.

کاتترها (لوله ها) دو راه دارند یکی قرمز (شریانی) که خون را از ورید شما بیرون می آورد و وارد دستگاه دیالیز می کند و راه دیگر آبی رنگ (وریدی) است که اجازه می دهد خون تصفیه شده به بدن شما بازگردد. زمانی که کلیه ها از کار می افتند و نمی توانند خون شما را تصفیه کنند و آب و مواد زائد را از بدنتان دفع کنند، دیالیز خونی به عنوان یک راه درمانی مورد استفاده قرار می گیرد. راه دسترسی عروقی دیالیز خونی، راه رساندن خون شما به دستگاه دیالیز می باشد.

برای دیالیز سه راه دسترسی عروقی وجود دارد:

1. فیستول شریانی وریدی که با اتصال یک شریان و ورید مجاور هم در دست شما ایجاد می شود.
2. گرافت شریانی وریدی که با استفاده از یک لوله نرم شریان و ورید دست شما را به هم متصل می کند.
3. کاتتر که لوله نرمی است که در یکی از وریدهای بزرگ معمولاً در رگ گردن قرار می گیرد.
4. فیستول شریانی وریدی انتخاب ارجح و گرافت شریانی وریدی انتخاب بعدی برای دسترسی عروقی دائمی است اما گاهی شرایطی وجود دارد که مانع ایجاد فیستول و یا گرافت می شود و لازم است از کاتتر به عنوان راه دائمی استفاده شود. کاتترهای موقت با بخیه سرجای خود محکم می شوند اما کاتترهای که مدت طولانی تری مورد استفاده قرار گیرند با یک روش خاص و چند بخیه در زیر پوست محکم کار می گذارند.

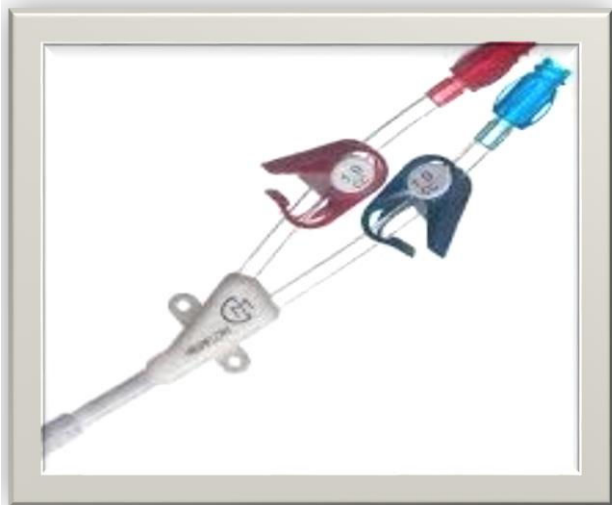

نحوه مراقبت از کاتتر:

با مراقبت خوب کاتتر بیشتر عمر می کند و شما از مشکلاتی مثل عفونت و تشکیل لخته در امان خواهید ماند.

1. پانسمان کاتتر را تمیز و خشک نگهدارید.
2. اطمینان حاصل کنید که محل ورود کاتتر تمیز است و تیم مراقبت پانسمان آن را در هر جلسه دیالیز عوض می نمایند.
3. ست پانسمان در منزل داشته باشید تا در صورت نیاز به پانسمان از آن استفاده کنید.
4. از پرسنل دیالیز در مورد نحوه صحیح انجام پانسمان کمک بخواهید.
5. درپوش کاتتر را هرگز برندارید. هوا نباید وارد کاتتر شود.
6. از شنا کردن یا قرار گرفتن در وان حمام بپرهیزید. نباید اجازه دهید که محل کاتتر و پانسمان کاتتر خیس شود زیرا رطوبت موجب عفونت می شود.
7. هر بار که درپوش کاتتر باز می شود برای جلوگیری از ورود باکتری به کاتتر و جریان خونتان روی بینی و دهان خود را با ماسک بپوشانید. پرسنل نیز موقع تعویض پانسمان باید ماسک و دستکش بپوشند.

مراقبت از کاتتر دیالیز خونی

پزشک تأییدکننده: آقای دکتر فیض خواه

تهیه کننده:

واحد آموزش به بیمار بیمارستان قائم (عج)

تاریخ تایید:

پاییز 1403

15. گاهی اوقات حتی زمانی که شما خیلی مواظبید و دقت می کنید کاتتر شما ممکن است لخته کند یا عفونی شود. لخته ممکن است داخل مجرای کاتتر یا بیرون کاتتر تشکیل شود و مسیر را مسدود نماید این وضعیت سرعت جریان خون را کم می کند و کیفیت دیالیز را کاهش می دهد.

16. شما باید علائم عفونت کاتتر را بشناسید و در اولین فرصت به پزشک مراجعه نمایید. علائم عفونت شامل تب، لرز، ترشح از محل خروج کاتتر، احساس ضعف و بی حالی و حساسیت در محل لمس اطراف کاتتر است.

رشت، بلوار شهید افتخاری

۰۱۳۳۳۵۶۵۰۱۱-۱۹

۰۱۳۳۳۵۶۵۰۱۵

www.ghaem-hospital.ir

info@ghaem-hospital.ir

8. درپوش ها و کلمپ های کاتتر شما وقتی برای دیالیز استفاده نمی شوند باید کاملاً بسته نگهداشته شوند و فقط اعضای تیم مراقبتی باید از کاتتر دیالیز برای همودیالیز یا دادن دارو استفاده نمایند.

9. اگر احساس کنید که محل اطراف کاتتر زخمی یا قرمز شده فوراً باید به پزشک مربوطه یا پرستار دیالیز اطلاع دهید.

10. از وارد آوردن ضربه یا کشش بخصوص هنگام دیالیز به کاتتر جداً خودداری کنید.

11. در صورت جابجایی کاتتر به هیچ عنوان آن را عقب یا جلو نبرید.

12. از پیچ خوردن و تا خوردن کاتتر جلوگیری کنید.

13. محل ورود کاتتر را از نظر علائم خونریزی تورم کنترل نمایید.

14. استفاده از سرجی فیکس برای جلوگیری از حرکت بی مورد کاتتر موثر است.

